

Autosjedalice za djecu

Ozljede putnika u motornim vozilima: Statistika

U Zapadnoj Australiji glavni uzrok smrti i treći po redu najčešći uzrok hospitalizacije djece u dobi od 0-14 godina je ozljeda povezana s prijevozom^{(1995-2000(WA))}.

U prosjeku osmero djece (mlađe od 16 godina) pogine svake godine, 117 ih je hospitalizirano i oko 140 zatraže pomoć na traumatološkom odjelu bolnice Princess Margaret Hospital kao rezultat ozljeda koje su zadobili kao putnici u prometnoj nezgodi^(2001 RRC & 2003PMHS).

Vrste ozljeda

Najučestalije ozljede bile su površinske ozljede i modrice.

Kod djece koja nisu bila smještena u autosjedalicu postojala je veća mogućnost da zadobiju ozljede glave nego kod djece koja su smještena u autosjedalicu.

Zakoni Zapadne Australije (WA)

Zakon Zapadne Australije (WA) nalaže vozačima da osiguraju da sva djeca u dobi do 16 godina koja putuju u njihovom motornom vozilu budu vezana u odobrenoj autosjedalici ili sigurnosnim pojasom.

Djeca mlađa od godine dana moraju za vrijeme putovanja u motornom vozilu biti vezana u autosjedalici u skladu s Australskim standardom AS: 1754, prikladnoj za veličinu i težinu djeteta.

Odobrene autosjedalice za djecu označene su oznakom AS: 1754 i moraju biti ispravno pričvršćene na vozilo uz korištenje sustava za pričvršćivanje u skladu s Australskim standardom.

Autosjedalica mora uvijek biti odgovarajuće namještena i prilagođena djetetu koje ju koristi.

Ako dijete nije ispravno zavezano, vozač može biti kažnjen novčanom kaznom od 500 \$ i ČETIRI KAZNENA BODA po djetetu!
(travanj 2007.)

Izuzetak

Taxi vozila i oldtimeri izuzeti su od uporabe autosjedalica. To ne znači da su sigurni.

AUSTRALSKI STANDARD – AS/NZS 1754

Sve autosjedalice koje se prodaju u Australiji moraju udovoljavati strogim zahtjevima AS: 1754 za materijale, oblik, konstrukciju, učinkovitost, ispitivanje i označavanje.

Autosjedalice kupljene u drugim zemljama neće zadovoljiti Australski standard - njihovo korištenje u Australiji je protuzakonito.

Simbol sa strane potvrđuje da autosjedalica u potpunosti udovoljava standardu.

Gdje se djeca moraju voziti

Može li moje dijete sjediti na prednjem suvozačevom sjedalu?

Istraživanja su jasno pokazala da su osobe koje putuju na prednjem suvozačevom sjedalu u motornom vozilu izložene znatno većem riziku od ozbiljne ozljede i/ili smrti u slučaju prometne nezgode.

Djeca se u skladu sa zakonom smiju voziti u prednjem dijelu motornog vozila ako su ispravno vezana.

Kidsafe ne preporuča da djeca u dobi mlađoj od 10-12 godina sjede na prednjem sjedalu.

Sigurno u sredini

Kidsafe WA i drugi stručnjaci za sigurnost u prometu preporučuju kao najbolju opciju da djeca putuju smještena na središnjem dijelu stražnjeg sjedala. Ovaj položaj zaštićuje od bočnog udara.

Postoji mogućnost da se autosjedalica/sigurnosna oprema ne može smjestiti na središnji dio stražnjeg sjedala uslijed sljedećih razloga:

- Stražnje sjedalo je sklopivo prema dolje i podijeljeno po polovini.
- Sjedalo ima središnju uzdignutu izbočinu
- Sjedalo vozača naslanja se na stražnji dio autosjedalice.

U tim slučajevima najprikladnija opcija je stražnje lijevo sjedalo, s obzirom da je to obično ona strana automobila koja je okrenuta od ceste, odnosno prema pješačkoj stazi.

Sigurnosni pojasevi

- Osoba mora sjediti na sjedalu sa sigurnosnim pojasom sve dok je takvo mjesto slobodno.
- Nemojte dopustiti djeci da dijele jedan sigurnosni pojas.
- Nemojte nikad hraniti dijete držeći ga na krilu za vrijeme putovanja u motornom vozilu.

Zračni jastuci

Zračni jastuci namijenjeni su za ublažavanje udara odraslih osoba u prometnoj nezgodi te se aktiviraju brzinom od 320km/h u visini prsnog koša odrasle osobe.

U SAD-u su zračni jastuci za putnike imali za posljedicu smrt 21 djeteta, uključujući šestoro dojenčadi u autosjedalicama okrenutima licem prema stražnjem dijelu vozila.

Kidsafe preporuča da:

- Djeca u dobi mlađoj od 12 godina ne smiju sjediti na prednjem sjedalu koje je opremljeno zračnim jastukom.
- Nemojte koristiti autosjedalicu na prednjem suvozačevom sjedalu, osobito ako je ono opremljeno zračnim jastukom.
- Konzultirajte priručnik vašeg vozila u vezi dodatnih informacija o zračnim jastucima u vašem vozilu.

Prtljažnik ili nepričvršćeni teret

Nitko se ne smije voziti u prtljažnicima svih vozila, odn. prikolicama.

Nepričvršćeni predmeti postaju opasni projektili koji u slučaju prometne nezgode udaraju snagom i do 20 puta većom od njihove vlastite snage.

- Održavajte stražnju policu ispod stražnjeg stakla slobodnom od nepričvršćenih predmeta, pa čak i od kutija s maramicama.
- Instalirajte prepreku/zavjesu prema prtljažnom dijelu u karavanima, vozilima s prtljažnikom smještenim unutar putničke kabine, u vozilima s pogonom na sva četiri kotača i u kombi vozilima.

U slučaju nezgode

Ako je autosjedalica bila uključena u ozbiljnu prometnu nezgodu prilikom koje je oštećena glavna struktura karoserije vozila, autosjedalicu je potrebno uništiti čak i u slučaju da nema očiglednih oštećenja.

Obavijestite svog auto osiguravatelja o vrsti i broju autosjedalica koje se koriste u vašem vozilu kako biste se pobrinuli za naknadu.

Odabir autosjedalice

Prilikom odabira autosjedalice morate se pobrinuti da autosjedalica odgovara vašem djetetu, vozilu i vašim individualnim potrebama.

Osobito, veličini prostora za sjedenje (prostor između sigurnosnog pojasa i njegovog spoja), i udaljenosti između naslona prednjih sjedala i naslona stražnjeg sjedala (osobito za autosjedalice za dojenčad).

Učinkovitost autosjedalica

Ispravno montirana autosjedalica, primjerena dobi i težini djeteta, može smanjiti rizik od ozbiljne ozljede ili smrti u prometnim sudarima i do 70%.

Većina djece koja su ispravno smještene u autosjedalicu u prometnim su nezgodama pretrpjela manje ili zanemarive ozljede. Studija provedena od strane Ministarstva zdravstva Zapadne Australije (Health Department of WA) utvrdila je sljedeće:

- 40% djece vozi se u autosjedalicama koje nisu primjerene njihovoj veličini i težini,
- djeca se prerano smještaju na sjedala sa sigurnosnim pojasevima za odrasle,
- bedreni sigurnosni pojasevi nepotpuna su zaštita

Zašto su djeca izložena riziku

Neispravno ili neprimjereno vezana djeca izložena su većem riziku od ozbiljne ozljede prilikom sudara motornih vozila. Hendersonovo izvješće (Henderson Report 1994.) utvrdilo je da je neispravna montaža autosjedalica u vozila glavni čimbenik rizika od ozljede kod djece koja sudjeluju u prometnim nezgodama.

Službe za kontrolu autosjedalica utvrdile su kod:

- 62% (189 od 303 slučajeve) kontroliranih sjedalica jednu ili više grešaka kod montaže (Kidsafe WA, 1998.)
- 69% (n=4,641) autosjedalica s greškama kod montaže (RACV 1996.-1999.)

Glavni problemi bili su:

- traka pojasa zavrnuta ili neispravno postavljena,
- neispravno montirani pojasevi sjedalice, prelabavi za vezivanje djeteta ili neprilagođeni visini njegovih ramena,
- gornji povodac (*top tether*) nije uređen ili nije središnje smješten iza autosjedalice,
- greške u montaži opreme za pričvršćivanje.

Neispravna montaža može dovesti do povećanja rizika od ozljede i povećanja težine ozljede.

Imam autosjedalicu staru deset godina:

Nije preporučljivo da se koristi autosjedalica starija od deset godina:

- Za autosjedalice starije od deset godina ne može se jamčiti da će biti učinkovite sukladno njihovoj prvotnoj namjeni.
- Australski standard (Australian Standards) od 1991. izmijenjen je i dopunjen 1995., 2000. i 2004. Starije autosjedalice ne udovoljavaju poboljšanim značajkama.

Rabljene autosjedalice

Prodaja autosjedalica koje ne udovoljavaju AS 1754 je nezakonita.

Na što treba obratiti pozornost kod rabljenih autosjedalica:

1. Najljepnicu Australskog standarda AS/NZS 1754
2. Brošuru s uputama
3. Potpun komplet za pričvršćivanje
4. Provjerite prošlost autosjedalice. Pitajte prethodnog vlasnika je li sjedalica bila uključena u sudar.
5. Kontrolirajte datum otisnut na plastičnom odljevu na stražnjoj strani sjedalice. Ne koristite sjedalicu stariju od deset godina.
6. Potražite znakove naprezanja na plastičnom odljevu. Oni izgledaju kao bijele linije (kao kad zavrnete plastičnu bocu za mlijeko). Ne upotrebljavajte je ako ima mnogo linija naprezanja, procjepa, napuklina ili potrganih područja.
7. Provjerite jesu li remenje i povodac izlizani ili pohabani. Čak i mala izlizana i pohabana područja veličine do 5 mm predstavljaju slabu točku sigurnosnog remenja.
8. Provjerite ima li plijesni na povodcu. Male crne mrlje znak su da na tim točkama plijesan uzrokuje truljenje tkanine.

Koju autosjedalicu trebam koristiti?

Sve autosjedalice ispituju se na graničnu masu, stoga su težina i visina najvažniji čimbenici odluke o tome koju autosjedalicu koristiti.

Dojenčad

- Od rođenja od 9kg (neke sjedalice su za djecu do 12kg)
- 700 mm dužine
- Dob od 6 mjeseci s dobrim držanjem glave

Koristite

- Sigurnosnu sjedalicu za dojenčad (Baby Safety Capsule) ili
- Prilagodivu sjedalicu - okrenutu suprotno od smjera vožnje.

Mala djeca

- Za težinu 8kg – 18 kg
- Približna dob 6 mjeseci do 3/4 god.
- Razina ramena manje ili jednako 2,5 cm iznad najviše razine mogućnosti namještanja pojaseva sjedalice
- Razina očiju mora biti niže od naslona sjedalice.

sjedalica za malo dijete

Koristite

- Prilagodivu sjedalicu za 0-4 godine ili
- Sjedalo za malu djecu okrenuto u smjeru vožnje ili
- Kombiniranu autosjedalicu (8kg do 26kg)
- Nastavite koristiti sjedalo za malu djecu sve dok dijete na bude previsoko ili napuni 18kg

kombinirana sjedalica

Predškolska i starija djeca

- Za težinu 14kg-26 kg
- Približno 3-7 godina
- **Upotrijebite booster sjedalo**
- *Booster* sjedalo s visokim naslonom, sa širokim bočnim dijelovima i lokatorom trake
- Odaberite *booster* sjedalo s protupodmorničkom klipsom
- Koristite sigurnosno remenje s *booster* sjedalom za djecu težine do 26 kg. Pobrinite se da prvo učvrstite bedreni pojas, a zatim namjestite remenje.
- Nemojte koristiti *booster* sjedalo ili podložno sjedalo samo s bedrenim pojasom.

Kidsafe WA © 2007

Dopušteno je preslikavanje izvadaka u obrazovne svrhe. Za preslikavanje ovog informativnog letka u cijelosti potrebno je pismeno dopuštenje.

Za dodatne informacije ☎ (08) 9340 8509

Dežurni telefon za sigurnost djece
(Child Safety Information Line) ☎ 1800 802 244

www.kidsafewa.com.au

Tiskanje ovog informativnog letka s ponosom podržava:

First class travel for children